

Komunální volby 2006: analýza výsledků

23.listopadu 2006 Jakub Kyloušek

Souhrnná interpretace výsledku voleb do obecních zastupitelstev je vždy složitá. Existují dva ukazatele úspěchu. Tím prvním je celkový počet získaných hlasů. Zjištěná čísla však mohou být matoucí. Společně nasbírali kandidáti v letošních volbách přes 100 miliónů hlasů, avšak počet hlasů se u jednotlivých voličů může pohybovat od 5 (v nejmenších obcích) do 115 (v Praze, kde se současně volí „početné“ zastupitelstvo městské části). Zvýhodněny (a v součtu nadhodnoceny) jsou strany se silným voličským zázemím ve velkých městech (konkrétně ODS). Druhým ukazatelem úspěchu je celkový počet zvolených zastupitelů. Zde jsou naopak zvýhodněny strany s kvalitně strukturovanou členskou základnou a dobrou podporou voličů na venkově (KDU-ČSL, KSČM). V článku bude použit ještě jeden ukazatel - volební podpora stran. Tento ukazatel zohledňuje rozdílnou váhu hlasů na jednotlivých úrovních voleb (obce, města, statutární města, Magistrát hlavního města Prahy), přesto je nutné brát uvedený údaj s rezervou (+/- 1 procento).

O výsledku voleb v lecčems napovídají již předvolební statistiky. Nejvíce kandidátů - ať už straníků či nestraníků - nominovaly z parlamentních stran KSČM (přes 23 tisíc), KDU-ČSL a ODS (kolem 21,5 tisíce). ČSSD zůstala s necelými 19 tisíci kandidáty mírně pozadu. Porovnáme-li to s počty kandidátů, které do komunálních voleb nominovaly hlavní politické strany před čtyřmi lety, zjistíme nárůst pouze u ODS - o 15 %. U ostatních stran naopak dochází k poklesu: v případě KSČM o sedm procent, u KDU-ČSL a ČSSD o tři procenta. Uvedená čísla souvisejí s nárůstem či naopak poklesem celkového počtu členů.

ODS lídrem v počtu zastupitelů mezi stranami

Vítězem komunálních voleb je bezesporu Občanská demokratická strana. ODS získala nejen nejvyšší počet hlasů, nýbrž poprvé se dostala do čela pořadí stran v počtu získaných zastupitelů (7113). Zvážíme-li rozdílnou váhu hlasů v obcích a městech, můžeme odhadnout volební podporu ODS v letošních volbách někde kolem 1/4 voličů, čímž se strana vrátila na pozice z komunálních voleb v roce 1994 (po nich tehdy disponovala bezmála osmi tisíci zastupiteli). Pro srovnání, v letech 1998 a 2002 byla volební podpora ODS zhruba 20 procent a počet zastupitelů kolísal pod šesti tisíci. Neúspěchem neskončili komunální volby ani pro ČSSD. Sociální demokraté udrželi přízeň voličů z let 1998 a 2002, v počtu získaných zastupitelů (4361) skončili třetí v pořadí stran. Mírný pokles počtu zvolených zastupitelů u ČSSD koresponduje s úbytkem nominovaných kandidátů. Relativní úspěch ČSSD potvrdily i souběžně se konající senátní volby, v nichž se do druhého kola proboujvalo neobvykle vysoké množství sociálně-demokratických kandidátů (12). Křesťanští demokraté v pořadí stran dle počtu získaných zastupitelů (5187) opustili tradiční první místo. KDU-ČSL zaznamenala i zřetelný úbytek podpory voličů: z obvyklých 11-12 procent na devět procent. Pokud však postavíme výsledky lidovců z let 1994 až 2006 do řady, zjistíme, že ztráty KDU-ČSL jsou na komunální úrovni lineární. Za hlavního poraženého letošních voleb musíme označit jednoznačně Komunistickou stranu Čech a Moravy. KSČM získala o 1/4 zastupitelů méně (4333) než v roce 2002, v pořadí stran klesla až na čtvrté místo (v roce 1998 byla druhá) a její volební podpora se propadla z 14 na zhruba 11 procent.

Přes jednoznačný úspěch ODS nemůže hovořit o změně rovnováhy na úrovni obcí a měst. Občanští demokraté v „postklausovské“ éře dokázali získat zpět voliče menších pravicových stran (ODA, US-DEU, ED, částečně KDU-ČSL). K přesunům dochází ostatně i na levici (od KSČM k ČSSD). Váha politických stran zůstává přesto mimo města relativně malá a do politického života zde promlouvají nezávislí kandidáti.

Výsledky voleb do zastupitelstev měst a obcí 20.-21. října 2006

Název	Zastupitelů celkem	% hlasů
Sdružení nezávislých kandidátů - místní sdružení celkem	29 005	48,47 %
Nezávislí kandidáti	6 961	11,63 %
Občanská demokratická strana	5 904	9,87 %
Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová	4 925	8,23 %
Komunistická strana Čech a Moravy	4 059	6,78 %
Česká strana sociálně demokratická	3 950	6,60 %
SNK Evropští demokraté	1 203	2,01 %
Sdružení SNK ED, NK	483	0,81 %
NEZÁVISLÍ	360	0,60 %
Strana zelených	292	0,49 %

Zdroj: www.novinky.cz